പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/ അധ്യായഃ 108

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/x9l
< പദ്മപുരാണമ് | ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)

← അധ്യായഃ 107	**പദ്മപുരാണമ്** അധ്യായഃ 108 വേദവ്യാസഃ	അധ്യായഃ 109 →

ശ്രീരാമ ഉവാച-

ഭസ്മോത്പത്തിം മഹാഭാഗ ഭസ്മമാഹാത്മ്യമേവ ച .

ഭസ്മസംധാരണേ പുണ്യം ഭസ്മദാനേ ച തദ്വദ 1.

ശംഭുരുവാച-

ഭസ്മോത്പത്തിം പ്രവക്ഷ്യാമി സർവപാപപ്രണാശിനീമ് .

സ്മരണാത്കീർതനാദ്രാമ താം ശൃണുഷ്വ നരാധിപ 2.

യ ഏകഃ ശാശ്വതോ ദേവോ ബ്രഹ്മവംദ്യഃ സദാശിവഃ .

ത്രിലോചനോ ഗുണാധാരോ ഗുണാതീതോഽക്ഷരോവ്യയഃ 3.

സിസൃക്ഷാ തസ്യ ജാതാഥ വീക്ഷ്യാത്മസ്ഥം ഗുണത്രയമ് .

വേദത്രയമിദം ജ്ഞേയം ഗുണത്രയമിദം ഹി യത് 4.

പൃഥക്കൃത്വാത്മനസ്താത തത്രസ്ഥാനം വിഭജ്യ ച .

ദക്ഷിണാംഗേസൃജത്പുത്രം ബ്രഹ്മാണം വാമതോ ഹരിമ് 5.

പൃഷ്ഠദേശേ മഹേശാനം ത്രീൻപുത്രാനസൃജദ്വിഭുഃ .

ജാതമാത്രാസ്ത്രയോ ദേവാ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരാഃ 6.

ഇദമൂചുർവചഃ സ്പഷ്ടം കോ ഭവാൻകേ വയംത്വിതി .

താനാഹ ച ശിവഃ പുത്രാന്യൂയം പുത്രാ അഹം പിതാ 7.

ഇദം ഗുണത്രയം പുത്രാ ഭജധ്വം കർമഹേതുകമ് .

പുത്രാ ഊചുഃ -

കം വാ ഗുണം കോ ഭജതാം കിയംതം കാലമീശ്വര 8.

കഥം ഗുണനിവൃത്തിശ്ച ഭവേദേതദ്വദസ്വ നഃ .

ശിവ ഉവാച-

യാവജ്ജ്ഞാനം ഹി ഭവതാം യാവദായുരഥാപി വാ 9.

ധാരണം താവദേവസ്യാദേകൈകസ്യ ഗുണസ്യ ച .

സത്വം ബ്രഹ്മാ രജോവിഷ്ണുർഭജേന്മഹേശ്വരസ്തമഃ 10.

ഇത്യുക്തമാത്രേ ദേവേശേ ബ്രഹ്മാ സത്വമഥാഗ്രഹീത് .

ന ച ചാലയിതും ശക്തോ ധാരണേ കിമു ശക്തിമാൻ 11.

തം ഗുണം തു തിരസ്കൃത്യ രജോഗുണമഥാഗ്രഹീത് .

ന ച ചാലയിതും ശക്തോ ജഗ്രാഹാഥ തമോഗുണമ് 12.

ന ച ചാലയിതും ശക്തോ നിപപാത രുരോദ ച .

വിഷ്ണുശ്ച വാമഹസ്തേന രജോഗുണമധാരയത് 13.

അംഗുലീഭ്യാം മഹേശോഽപി തമോഗുണമധാരയത് .

സത്വമേകോംഗുലീഭ്യാം ച സത്വം വിഷ്ണുമഥാദധാത് 14.

ബ്രഹ്മാണം പാദപീഠേ ച ദധാര ച നനർത ച 15.

നൃത്യംതമത്യംതവിലാസരൂപം ഗോക്ഷീരരൂപം തരുണം ത്രിനേത്രമ് .

സർവം ദധാനം കൃതകൗതുകം ശിവം സമീക്ഷ്യ പുത്രാന്വരദോ ബഭാഷേ 16.

ശിവ ഉവാച-

പ്രീതോഽസ്മി തവ പുത്രാഹം വരം വൃണു യഥേപ്സിതമ് .

അഥാഹ പിതരം പുത്രോ വരമേനം ദദസ്വ മേ 17.

മാമുദ്ദിശ്യ കൃതാ പൂജാ തവ പൂജാ ഭവേച്ഛിവ .

തിഷ്ഠേർമയി സദാ ത്വം ച ത്വമേവാഹം ച വാവ്യയഃ 18.

ശിവ ഉവാച-

ഏവമേതന്മഹാഭാഗ ഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ .

രക്തഗൗരാവിമൗ പുത്രൗ ബ്രഹ്മവിഷ്ണൂ മമൈവ തു 19.

ബാഹുമൂലസ്ഥരോമൗ ച മമാകാരൗ തഥാനഘൗ .

അഥ ബ്രഹ്മാണമാഹേദം ഭജത്വേകം ഗുണം ഭവാൻ 20.

ബ്രഹ്മോവാച-

ത്വന്നിർദിഷ്ടം ഗുണമഹം ധർതും ശക്തോ ന ഹീശ്വര .

ധാരയിഷ്യേ രജോ ദേവ സത്വം ഭജതു വൈ ഹരിഃ 21.

അവശിഷ്ടം ഗുണം ചായമീശ്വരോ ധാരയിഷ്യതി .

ശംഭുരുവാച-

ഗുണാനാദായതേ ദേവാ നശേകുർനിത്യധാരണമ് 22.

കർതും ഭരണശക്ത്യർഥം ശിവമിത്യവദത്പുനഃ .

ഗുണാന്വയം സർവകാലം ന ച ധാരയിതും ക്ഷമാഃ 23.

ദീയതാം ഭഗവഞ്ഛക്തിര്യദി ഭോസ്ത്വം വരപ്രദഃ .

അഥ തദ്വചനം ശ്രുത്വാ ശിവോ വാക്യമഭാഷത 24.

ശിവ ഉവാച-

വിദ്യാശക്തിഃ സമസ്താനാം ശക്തിരിത്യഭിധീയതേ .

ഗുണത്രയാശ്രയാ വിദ്യാ അവിദ്യാ ച തദാശ്രയാ 25.

ഗുണത്രയം ച ദഗ്ധ്വൈവ തത്സാരം ധർതുമർഹഥ .

യച്ച കിംചിദ്ഭവേത്തത്ര ഭവദ്ഭിർധ്രിയതാം ഹി തത് 26.

അഥാഹുസ്തത്സുതാ വാക്യം ന ദാഹോ ജ്വലനം വിനാ .

ശിവഃ പ്രാഹ മഹേശസ്യ ലോചനേ വഹ്നിരസ്തി വൈ 27.

ഗുണത്രയമിദം ധേനുർവിദ്യാ സ്യാദ്ഗോമയം ശുഭമ് .

മൂത്രം ചോപനിഷത്പ്രോക്തം കുര്യാദ്ഭസ്മ തതഃ പരമ് 28.

വത്സാസ്തു സ്മൃതയോ യസ്യാസ്തത്സംഭൂതം തു ഗോമയമ് .

ആഗാവ ഇതി മംത്രേണ ധേനും തത്രാഭിമംത്രയേത് 29.

ഗാവോ ഗാവോ ഗാവ ഇതി പ്രാശയേത്തു തൃണം ജലമ് .

ഉപോഷ്യ ച ചതുർദ്ദശ്യാം ശുക്ലേ കൃഷ്ണേഽഥവാ വ്രതീ 30.

പരേദ്യുഃ പ്രാതരുത്ഥായ ശുചിർഭൂത്വാ സമാഹിതഃ .

കൃതസ്നാനോ ധൗതവസ്ത്രോ ഗോമയാർഥം വ്രജേത്തു ഗാമ് 31.

ഉത്ഥാപ്യ താം പ്രയത്നേന ഗായത്ര്യാ മൂത്രമാഹരേത് .

സൗവർണേ രാജതേ താമ്രേ ധാരയേന്മൃന്മയേ ഘടേ 32.

പൗഷ്കരേ വാ പലാശേ വാ പാത്രേ ഗോശൃംഗ ഏവ വാ .

ആദധീത ഹി ഗോമൂത്രം ഗംധദ്വാരേതി ഗോമയമ് 33.

അഭൂമിപാതം ഗൃഹ്ണീയാത്പാത്രേ പൂർവോദിതേഽധികേ .

ഗോമയം ശോധയേദ്വിദ്വാഞ്ശ്രീർമേ ഭജതു മംത്രതഃ 34.

അലക്ഷ്മീർമയീതി മംത്രേണ ഗോമയസ്യാപമാർജനമ് .

സം ത്വാ സിംചാമി മംത്രേണ ഗോമൂത്രം ഗോമയേ ക്ഷിപേത് 35.

പംചാനാം ത്വേതി മംത്രേണ പിംഡാംശ്ചൈവ ചതുർദ്ദശ .

കുര്യാത്സംശോഷ്യ കിരണൈസ്തരണേരാഹരേത്തു താൻ 36.

നിദധ്യാദഥ പൂർവോക്തപാത്രേ ഗോമയപിംഡകാൻ .

സ്വഗൃഹ്യോക്തവിധാനേന പ്രതിഷ്ഠാപ്യാഗ്നിമിംധയേത് 37.

പിംഡാന്വിനിക്ഷിപേത്തത്തദർണദേവായ പിംഡകാൻ .

ആഘാരാവാജ്യഭാഗൗ ച പ്രക്ഷിപ്യ ദ്വൗ ഹുനേത്സുധീഃ 38.

തതോ നിധനപതയേ ത്രയോദശജയാദയഃ .

ഹോതവ്യാഃ പംചബ്രഹ്മാണി നമോ ഹിരണ്യബാഹവേ 39.

ഇതി സർവാഹുതീർഹുത്വാ ചതുർഥ്യംതൈസ്തു മംത്രകൈഃ .

തതഃ ശർവായ രുദ്രായ യസ്യ വൈകംകതീതി ച 40.

ഏതൈസ്തു ജുഹുയാദ്വിദ്വാനനാജ്ഞാതത്രയം തഥാ .

വ്യാഹൃതീരഥ ഹുത്വാ തു തതഃ സ്വിഷ്ടകൃതം ഹുനേത് 41.

ഇധ്മശേഷം തു നിർവർത്യ പൂർണപാത്രോദകം തതഃ .

പൂർണമാസാംതയജുഷാ ജലേനാന്യേന ബൃംഹയേത് 42.

ബ്രാഹ്മണേഷ്വമൃതമിതി തജ്ജലം ശിരസി ക്ഷിപേത് .

പ്രാച്യാമിതി ദിശാം ലിംഗൈർദിക്ഷു തോയം വിനിക്ഷിപേത് 43.

ബ്രഹ്മണേ ദക്ഷിണാം ദത്വാ ശാംതേ പുലകമാഹരേത് .

ആഹരിഷ്യാമി ദേവാനാം സർവേഷാം കർമഗുപ്തയേ 44.

ജാതവേദസമേനേ ത്വാം പുലാകം ച്ഛാദയാദ്യ മേ .

മംത്രേണാനേന തം വഹ്നിം പുലാകേ ഛാദയേദഥ 45.

ത്രിദിനം ജ്വലനസ്ഥിത്യൈ ഛാദനം പുലകൈഃ സ്മൃതമ് .

ബ്രാഹ്മണാൻഭോജയേദ്ഭക്ത്യാ സ്വയം ഭുംജീത വാഗ്യതഃ 46.

ഭസ്മാധികമഭീപ്സംസ്തു ഹ്യധികം ഗോമയം ഹരേത് .

ദിനത്രയേണ യദി വാ ഏകസ്മിന്ദിവസേ ബഹു 47.

തൃതീയേ വാ ചതുർഥേ വാ പ്രാതഃസ്നാത്വാ സിതാംബരഃ .

ശുക്ലയജ്ഞോപവീതീ ച ശുക്ലമാല്യാനുലേപനഃ 48.

ശുക്ലദംതോ ഭസ്മദിഗ്ധോ മംത്രേണാനേന മംത്രവിത് .

തദ്വേതി ചോച്ചാരയിത്വാ ഭസ്മസത്യം ന സംത്യജേത് 49.

തത ആവാഹനമുഖാ ഉപചാരാസ്തു ഷോഡശ .

കർതവ്യാ ഹുതദാനേന തതോഽഗ്നിമുപസംഹരേത് 50.

അഗ്നേ ഭസ്മേതി മംത്രേണ ഗൃഹ്ണീയാദ്ഭസ്മ ചോദ്ഭവമ് .

അഗ്നിരസ്മീതി മംത്രേണ പ്രമൃജ്യ ച തതഃ പരമ് 51.

സംയോജ്യ ഗംഗാസലിലൈഃ കപിലാപയസാഥവാ .

ചംദ്രം കുംകുമകാശ്മീരമുശീരം ചംദനം തഥാ 52.

അഗുരുദ്വിതയം ചൈവ ചൂർണയിത്വാ തു സൂക്ഷ്മതഃ .

ക്ഷിപേദ്ഭസ്മനി തച്ചൂർണമോമിതി ബ്രഹ്മമംത്രതഃ 53.

തതഃ പയഃ സേചനേ ച ഗദിതഃ കപിലാ മനുഃ .

അമൃതം ദേവി തേ ക്ഷീരം പവിത്രമിഹ വർദ്ധിതമ് 54.

തവപ്രസാദാന്മുച്യംതേ മനുജാഃ സർവപാപ്മനഃ .

പ്രണവേനാവഹേദ്വിദ്വാൻഭസ്മനോ വടകാനഥ 55.

അണോരണീയാനിതി ഹി മംത്രേണ തു വിചക്ഷണമ് .

ശംഭുരുവാച-

ഇത്ഥം തു ഭസ്മസംപാദ്യ ശുഷ്കമാദായ മംത്രവിത് 56.

പ്രണവേന വിമൃജ്യാഥ സപ്തപ്രണവമംത്രിതമ് .

ഈശാനേന ശിരോദേശം മുഖം തത്പുരുഷേണ ച 57.

ഉരോദേശമഘോരേണ ഗുഹ്യം വാമേന മംത്രയേത് .

സദ്യോജാതേന വൈ പാദൗ സർവാംഗം പ്രണവേന തു 58.

തത ഉദ്ധൂല്യ സർവാംഗമാപാദതലമസ്തകമ് .

തത ആചമ്യ വസനം ധൗതം ശ്വേതം പ്രധാരയേത് 59.

പുനരാചമ്യ കർമ സ്വം കർതുമർഹതി സർവതഃ .

തതോ ഭസ്മസമാദായ പ്രമൃജ്യ പ്രണവേന തു 60.

ത്രിനേത്രം ത്രിഗുണാധാരം ത്രയാണാം ജനകം വിഭുമ് .

സ്മരന്നമഃ ശിവായേതി ലലാടേ തു ത്രിപുംഡ്രകമ് 61.

നമഃ ശിവാഭ്യാമിത്യുക്ത്വാ ബാഹ്വോർവാപി ത്രിപുംഡ്രകമ് .

അഘോരായ നമ ഇതി ഉഭാഭ്യാം ച പ്രകോഷ്ഠയോഃ 62.

ഭീമായേതി തതഃ പൃഷ്ഠേ ശിരോധി പശ്ചിമേ തഥാ .

നീലകംഠായ ശിരസി ക്ഷിപേത്സർവാത്മനേ നമഃ 63.

പ്രക്ഷാല്യാഥ തതോ ഹസ്തൗ കർമാനുഷ്ഠാനമാചരേത് .

ശിവ ഉവാച-

യൂയമേവം പ്രകാരേണ ഭസ്മ കൃത്വാ പ്രഘൃഷ്യ ച 64.

ഗുണാന്ധാരയിതും ശക്താസ്തതഃ സ്രക്ഷ്യഥ വൈ പ്രജാഃ .

ശംഭുരുവാച-

ഇത്ഥം ശിവോദിതാ ദേവാ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരാഃ 65.

തഥാ കൃത്വാ ച വിധിനാ ഹമഹമികയാ തദാ .

അന്യോന്യബോധനാശക്താഃ പ്രണമ്യ ശിവമൂചിരേ 66.

കം ഗുണം ധാരയേത്കോ വാ ശിവഃ പ്രാഹ സുതാനഥ .

കർമശക്തിം തഥാ ജ്ഞാനം മുഖരേണ്വൈവ നശ്യതി 67.

അല്പായുർദൃശ്യതേ ബ്രഹ്മാ മനുഭിശ്ചാസ്യ ജീവിതമ് .

യോഽഹം ബ്രഹ്മാംഡമാലാഭിർഭൂഷിതോ ബ്രഹ്മഗോപനമ് 68.

രജോഗുണമവഷ്ടഭ്യ ന ച ജാനാസി മാം തദാ .

ബ്രഹ്മാധികബലോ വിഷ്ണുരായുഷി ബ്രഹ്മണോഽധികഃ 69.

ബ്രഹ്മാംഡമാലാഭരണേ മഹേശസ്യ മമൈവ തു .

ചതുർനിഃശ്വാസമാത്രേണ വിഷ്ണോരായുരുദാഹൃതമ് 70.

ബ്രഹ്മണോഽധികസത്വത്വാത്സത്വമാലംബതാം ഹരിഃ .

ജാനാതി സർവകാലം മാം ക്വചിദേവ ന വിസ്മരേത് 71.

സാത്വികൈകൈവ പൂജാസ്യ രാജസീ താമസീ ന തു .

ശാംതം ശിവം സത്വഗുണം രജവക്ത്രാവമാനതഃ 72.

നഭോനീലം തഥാ ചൈവ ഗുണം ശംഭുസ്തഥാഭജത് .

സത്വം രജസ്തമശ്ചാപി ദധാര ച പുരാ കില 73.

അതോഽസ്യ വിവിധാ പൂജാ ശംകരസ്യ വിധീയതേ .

രജശ്ച തമസായുക്തം ദാരുണം പരികീർതിതമ് 74.

ദാരുണാപി തതഃ പൂജാ ശംകരേ ഗതിദാ മതാ .

രജശ്ച തമസായുക്തമലം ശാസ്ത്രപ്രവർതകമ് 75.

വിച്ഛിന്നാപി തതഃ പൂജാ ശംകരേ ഫലദാ മതാ .

തമശ്ച സത്വസംയുക്തം മിശ്രകം ച പ്രവർതകമ് 76.

മിശ്രപൂജാ വിഫലദാ ശംകരേ ലോകശംകരേ .

യാദൃശം താദൃശം വാപി നിയമേനാർചനം വിഭോഃ 77.

ശംകരസ്യാശുഫലദം യാദൃശസ്യാപി ദേഹിനഃ .

ശംഭുരുവാച-

ഏതത്സംക്ഷേപതഃ പ്രോക്തം വിധാനം ഭസ്മനോഽനഘ 78.

വക്തൃശ്രോതൃജനാനാം ച സമസ്താഘവിനാശനമ് 79.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശിവരാഘവസംവാദേ ഭസ്മോത്പത്തിവിധാനം നാമാഷ്ടോത്തരശതതമോഽധ്യായഃ 108.